

Protokoll fra styremøte 08. april 2026
Øvre Pasvik nasjonalparkstyre /Pa'ččjoogg
meermeä'ccstu'vrr

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhcaveaji
álbmotmea-
hccestivra

Pá'jj-Pa'ččjoogg
meermeä'cc

Tidspunkt: Onsdag 08.04 2026.

Møtet varte fra kl. 10.00 til kl. 14.30, med lunsjpause kl. 12.00-12.30.

Sted: NIBIO Svanhovd

TILSTEDE

Styret Kurt Wikan, leder Venke Tørmænen, nesteleder	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter
Meldt forfall Staal Nilsen, styremedlem Tove Alstadsæter, styremedlem	

Sak 17/2026 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- a) Registrering av deltakere, styret er beslutningsdyktig.
- b) Venke Tørmænen underskriver protokoll.
- c) Innkalling og saksliste ble godkjent med merknad om korrigering av sak 18/ fra 18/2025 til 18/2026.
- d) Protokoll fra styremøtet 12. februar 2026 ble godkjent.

Sak 18/2026 Orienteringer

- A. Informasjon reise og godtgjørelser NP-styrer 2026, tatt til orientering.
- B. Koiene i nasjonalparken -innspill fra en bruker vedrørende utstyr.
Forvalter orienterte om forslag fra en bruker om å ha et lite lager av fyrstikk og tagelys og eventuelt dopapir på Ellenvannskoia. Styret synes det var en god ide og ba forvalter ordne en rutine på et mindre beredskapslager av fyrstikker og telys på Ellenvannskoia og

- Piilolahytta. Styret ser ikke det som nødvendig å utstyre koiene med dopapir.
- C. Pasvik-Inare Transboundary Area, Report Evaluation Staff exchange program. Tatt til orientering. Dette blir et tema på Advisory Board møtet i Finland 25-26. august 2026.
 - D. Høring fra Sør-Varanger kommune, dispensasjon fra kommuneplanen, Barents Nett -Grensefoss. Saksnr. 2025/3073. Styret ber forvalter utfylle styrets tillatelse til Barents Nett fra 2025, iht. momentene som er spilt inn fra nasjonalparkstyret i denne kommunale høringen.
 - E. Høringsinnspill fra Øvre Pasvik nasjonalparkstyre til Kommunedelplan for naturmangfold. Saksnr. 2026/2488. Tatt til orientering.
 - F. Skilting sykkelsti og skilting av publikumssti i Luftwaffeleiren Øvre Pasvik landskapsvernområde. Forvalter orienterte i møtet. Skiltene blir satt opp til sommeren. Tatt til orientering.
 - G. Forhandsinfo - Oppstart besøksstrategi for Pasvik naturreservat frå Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Tatt til orientering.
 - H. Eventuelt. Her ønsket styret at forvalter i samråd med styreleder og i dialog med eier Egil Kalliainen, gjør avtale med et kompetent firma om prosjektering av flytting av den verneverdige Reisestua fra Skolteholmen til Infopunkt Gjøken, med ønske om framtidig bruk som badstu.

Sak 19/2026 Frivillig skogvern i Pasvik – [høring fra Statsforvalteren](#)

Saksnr: 2026/867

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har sendt ut høring om frivillig skogvern i Pasvik, med frist 27. april 2026. Styret har tidligere gått gjennom erfaringene med dagens verneforskrifter og behov for korrigeringer i møtet den 12. februar 2026, med Tor Asbjørn Simonsen og Cathrine Amundsen fra statsforvalterens miljøvernavdeling. Styret har tidligere også vedtatt innspill på Statsforvalterens oppstartsmelding om frivillig skogvern i Pasvik, styremøte 19. januar 2026 i sak 07/2026.

I møtet ble forvalters forslag til vedtak gjennomgått og drøftet. Styret ønsket et nytt tillegg ifm. bålbrekking i verneforskrift for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde. Under møtet drøftet styret bruk av bjørk til bålbrekking med skogøkolog Rein Midteng per telefon. Styret vurderer at bruk av bjørk til bålbrekking i forbindelse med tradisjonelt friluftsliv og reindrift ikke har nevneverdige konsekvenser for verneformålet. Styret vedtok derfor en tilleggsformulering om dette.

Vedtak / høringsinnspill

Vedlegg til saken og høringsinnspill:

- Vedtaksbrev, Dispensasjon til FeFo -masseuttak ved Gjøkåsen i Øvre Pasvik landskapsvernområde, Sør-Varanger kommune, datert 02.06.2015
- Utskrift protokoll ØP NP-styre 19.01.26, Innspill oppstartsmelding
- Skoltesamiske navn-Endelig tilrådning fra Sametinget, datert 03.01.2024

Verneforskriftene for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde er fra 2003. Nasjonalparkstyret mener derfor at det er et stort behov for en mer omfattende oppdatering av verneforskriftene enn det Statsforvalteren i Troms og Finnmark legger opp til. Styret viser også til tema tatt opp på dialogmøtet den 12.02.2026 på NIBIO Svanhovd og styrets skriftlige innspill til oppstartsmeldingen, datert 19.01.2026.

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre har ikke tilgang til oppdaterte maler for verneforskrifter, men synes det har vært nyttig å bruke noen formuleringer fra de relativt nye verneforskriften fra [Østmarka nasjonalpark](#) (2023)

Der statsforvalterens forslag til endringer ikke berøres har ikke nasjonalparkstyret merknader.

Samiske navn

Først vil styret foreslå at statsforvalteren i videre samtaler med Sametinget diskuterer det samiske navnet på Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning. I dag brukes nordsamisk, men styret mener det kan være mer naturlig å bruke de skoltesamiske navnene ut ifra den historiske bruken av området. Noe som Sametinget også uttrykker i brev datert 03.01.2024, etter en høring for samiske stedsnavn i Sør-Varanger. Styret ønsker av praktiske grunner å bruke bare to sidestilte navn på verneområdene og på nasjonalparkstyret.

DarkSky hensyn

Øvre Pasvik nasjonalpark ble sertifisert som en [International DarkSky park](#) i 2024. Nasjonalparkstyret har tidligere diskutert med Miljødirektoratet å innarbeide DarkSky hensyn /å unngå lysforurensning, i verneforskriftene. Temaet vurderes som komplementært i forhold til verneforskriften for de fleste naturvernområder øvrig. Kunstig lys i verneområdet kan ha ulike kilder. Som, åpne koier, innfallsporter og anlegg både i og ved/ i randsonen til verneområdet. I tillegg kommer tilfeldig belysning i verneområdene gjennom bruk av håndlykt og hodelykt (friluftsliv, militær operativ virksomhet), lys fra biltrafikk, snøskuter (skuterløyper, tamreindrift, oppsyn, militær operativ virksomhet), sivile båter/kanoer og patruljebåt (militær operativ virksomhet).

Verneforskriftene bør også ha formuleringer om fravær av lysforurensning som hjemler hensyn etter NML § 49, utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde.

Styret foreslår å innarbeide følgende formuleringer (understreket), i verneformålet for Øvre Pasvik nasjonalpark:

§ 2. Formål

Formålet med Øvre Pasvik nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende barskogområde som i det vesentlige urørt i forhold til tekniske inngrep og kunstig belysning, ta vare på et skogøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen samt ta vare på landskapsformer, særpregede geologiske forekomster og kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging og bruk av kunstig lys.

Videre foreslår nasjonalparkstyret tilføyelser (understreket) til statsforvalterens forslag til formuleringen i §3 pkt 7.2:

7.2 Støy og lysforurensning

Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbor, drone o.l. er forbudt. Forbudet gjelder ikke nødvendig bruk av drone i reindriftens næringsutøvelse i samsvar med distriktsplanen, bruk av drone i militær operativ virksomhet og ved politioppgaver og bruk av drone ved oppsyn og forvaltning av verneområdet Unødvendig bruk av kunstig lys er forbudt. Det er forbudt å lyse opp landskapet og utsiktspunkter. Lykter kan brukes når det er nødvendig for sikkerhet, og det anbefales bruk av rødt lys eller varmhvitt lys (maks 2700K).

Alternativ formulering:

Forurensning, støy og lysbruk

Følgende er forbudt i nasjonalparken:

- forurensning og forsøpling
- lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l.
- all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet
- bruk av bensindrevet isbor
- unødvendig støy.
- unødvendig kunstig lys

Bruk av motordrevne, lette redskaper er tillatt.

Det er forbudt å lyse opp landskapet og utsiktspunkter. Lykter kan brukes når det er nødvendig for sikkerhet, og det anbefales bruk av rødt lys eller varmhvitt lys (maks 2700K).

Bruk av droner og andre ubemannede motoriserte innretninger

Det er forbudt å bruke droner, motordrevne modellfly og andre ubemannede motoriserte innretninger i nasjonalparken.

Nødvendig bruk av drone er tillatt i forbindelse med reindrift, militær operativ virksomhet og politioppgaver og oppsyn og forvaltning av verneområdet. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til bruk av innretninger som nevnt i første ledd til andre formål enn fritidsformål.

Luftfartstilsynet [Forskrift om opprettelse av tolv restriksjonsområder ved Schengen yttergrense](#)

Øvre Pasvik nasjonalpark ligger i restriksjonsområdene/sonene ENR419 og ENR420. I nasjonalparkens verneforskrift er det ikke hjemlet unntak for bruk av motordrevet modellfly / drone i forbindelse med militær operativ virksomhet og politioppgaver mv.

Nasjonalparkstyret foreslår at denne hjemmelen kommer på plass i verneforskriften.

I [verneforskriftens § 3](#) pkt. 7.2 Støy, heter det at «Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbor o.l. er forbudt. Det betyr i praksis at alle (også politi) som ønsker bruk av motordrevet modellfly/drone i nasjonalparken først må søke Øvre Pasvik nasjonalparkstyre om dispensasjon etter [naturmangfoldlovens §48](#))

Verneforskrifter -øvrig

Bytte ut Fylkesmannen med Øvre Pasvik nasjonalparkstyre i §3 i verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde:

«Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.»

Supplere verneformålene i verneforskrift for Øvre Pasvik nasjonalpark og verneforskrift for Øvre Pasvik landskapsvernområde med:

Formålet med forskriften er:

å bevare kulturminner og kulturhistorie, (jf. verneforskrift for Østmarka nasjonalpark)

Endre ordlyd i §3 pkt 1.1 Øvre Pasvik landskapsvernområde

Nasjonalparkstyret foreslår å endre dagens ordlyd: under oppstillingen»...er det forbud mot: «hensetting av campingvogner og bobiler for overnatting» til

«hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner». Nasjonalparkstyret mener det er urimelig at besøkende ikke kan overnatte i bobil og campingvogn, men at det er riktig å forby hensetting i den forstand at kjøretøy eller vogner settes igjen når de besøkende reiser ut av verneområdet. Denne foreslåtte nye formuleringen ser styret er brukt for eksempel i Navitdalen landskapsvernområde i Troms.

Motorferdsel (Øvre Pasvik nasjonalpark)

§ 3, pkt 6.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

Bruk av motorkjøretøyer på barmark i forbindelse med reindrift

Bruk av beltekjøretøy på vinterføre, motorbåt eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter og ved til åpne koier og tilrettelagte bålplasser

Nødvendig motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger

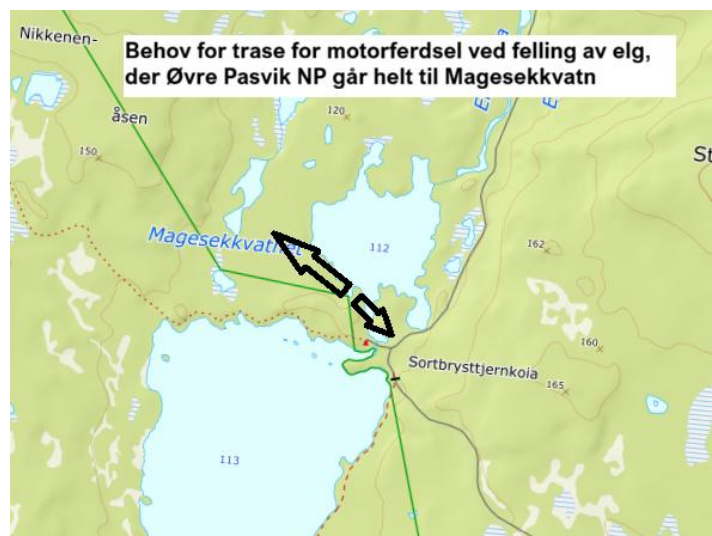
Nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring og vedlikehold av skiløyper

Nødvendig motorferdsel i forbindelse med naturvernrensing

Nødvendig motorferdsel ved *skadefelling og uttak av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk*, innenfor fellingstillatelse gitt av statsforvalteren

Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av felt elg med annet kjøretøy enn lett terrenggående beltekjøretøy.

Nødvendig motorferdsel ved transport av felt elg i en definert trase der nasjonalparkgrensen går helt til Magesekkvatn. (Se kart)

Reindrift og motorisert ferdsl

Forskriften bør klargjøre hvilke hjemler som gjelder hhv. reindriftnæring og reindriftsforvaltning. Herunder bør det klart framkomme at ferdsl på barmark ikke er direkte hjemlet ifm. drift og vedlikehold av konvensjonsgjerder/grensegjerder mot Finland og Russland, som sorterer under forvaltningen /reindriftsmyndighetene.

Reindriftsmyndigheten har ansvar for konvensjonsgjerdet mellom Norge og Finland og Grenseparvannshytta i Øvre Pasvik nasjonalpark, og

konvensjonsgjerdet mellom Norge og Russland og Grensefosshytta i Øvre Pasvik landskapsvernområde.

Organisert ferdsel til fots i Øvre Pasvik landskapsvernområde

I verneforskriften heter det at organisert ferdsel til fots, utenom i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger, må ha særskilt tillatelse iht. forvaltningsplanen. Som f.eks turisme til fots / på ski. Dette må endres siden det i naturmangfoldlovens § 36 heter at det bare kan gis bestemmelser om ferdsel som ikke skjer til fots.

Vegetasjon og bålbrekking

Under møtet drøftet styret bruk av bjørk til bålbrekking med skogøkolog Rein Midteng per telefon. Styret vurderer at bruk av bjørk til bål ifm. med tradisjonelt friluftsliv og reindrift ikke har nevneverdige konsekvenser for verneformålet. Dette ble innarbeidet i vedtaket.

Nasjonalparkstyret foreslår ny formulering for både Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning

-Det ikke noe generelt forbud mot bålbrekking i landskapsvernområdet. §3 Punkt 2.1 sier at plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse, men kan ikke tolkes som et generelt bålforbud. Forbudet mot all skade og ødeleggelse av sibirgran og tørrfuruer, er kun et forbud mot å benytte disse artene til bålbrekking eller annen skade eller ødeleggelse. Siden det er kartlagte betydelige urskog/ gammelskogs interesser i landskapsvernområdet, bør det være restriksjoner på bålbrekking.

Vegetasjon

Vegetasjonen i nasjonalparken/landskapsvernområdet skal ikke skades eller ødelegges. Det samme gjelder døde busker og trær. Planting eller såing er forbudt.

Det er likevel tillatt med:

- plukking av bær og matsopp til egen bruk
- bålbrekking med medbrakt ved, tørrkvist eller virke av bjørk, i samsvar med gjeldende lovverk
- bålbrekking der forvaltningsmyndighetene har etablert tilrettelagte bålplasser
- felling av enkelttrær som kan gjøre skade på bygninger
- beiting

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til etablering av nye bålplasser.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til skjøtselstiltak som naturvernbrekking når dette er nødvendig for å ivareta verneformålet.

§3 pkt 3 Øvre Pasvik nasjonalpark (delvis dyrelivsfredning)

Skadefelling og lisensfelling innenfor verneområder

I brev til statsforvalter og verneområdestyrer datert 25.10.2025 sier Miljødirektoratet at gjeldende forskriftsmaler for verneområder har et generelt unntak for felling, og for verneområder som ikke har slikt unntak i eksisterende verneforskrift kan det være behov for å endre verneforskriften på dette punktet. Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik foreslår at statsforvalteren oppdaterer verneforskriften før Øvre Pasvik nasjonalpark iht. gjeldende forskriftsmal. Det bør være hjemmel for å gi tillatelse til *skadefelling og uttak av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk*, innenfor fellingstillatelse gitt av statsforvalteren -også i området som tilsvarende tidligere nasjonalpark med dyrelivsfredning.

Ny bestemmelse om uttak av fremmede eller invaderende arter

I kongelig resolusjon 19.08.2003 ved forrige utvidelse av Øvre Pasvik nasjonalpark sa Direktoratet for naturforvaltning:

Mårhund og bisamrotte er arter som ikke er en naturlig del av faunaen i Pasvik, og det er ikke ønskelig at disse artene etablerer seg i området. I og med at det er jaktforbud i eksisterende nasjonalpark, og dette ønskes videreført, bør etter DNs mening eventuell jakt på disse artene i dette området skje som ledd i forvaltningen av området.

Nasjonalparkstyret mener at dette prinsippet bør nedfelles i verneforskriften for å gjøre forvaltningen mer forutsigbar og rasjonell, og foreslår følgende formulering under §3 punkt 3.2, jf. <https://lovdata.no/lov/2009-06-19-100/§47>
«Forvaltningsmyndigheten kan, uten hinder av forbudet mot å skade, unødvendig forstyrelse og jakt, gi tillatelse til eller selv gjennomføre uttak, bekjempelse eller annen form for kontroll av fremmede arter eller andre uønskede arter som kan true verneformålet. «

Hogst i landskapsvernområdet (Beholder dagens ordlyd, rød markering er trykkfeil i eksisterende forskrift §3 pkt 2.3)

Hogst kan skje i henhold til gjeldende verneskogbestemmelser. All hogst skal på forhånd være godkjent av de lokale skogmyndighetene og forvaltningsmyndigheten. Hogst og transport i forbindelse med hogst skal som hovedregel skje på frossen mark. I områder med tørr skogbunn kan hogst skje uavhengig av frostforholdene, dersom det kan skje uten at skogbunnen påføres skader.

Etter søknad –nye formulering knyttet til bestemmelser om plantelivsfredning (både nasjonalpark og landskapsvernområde)

Vernemyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- Uttak av innerbark av furu på enkelttrær til tradisjonelle matformål og skjøtsel av kulturlandskap
- Uttak av trevirke til tradisjonell husflid

Kulturminner (nasjonalpark og landskapsvernområde)

Nasjonalparkstyre støtter endring av formuleringen av §3 nytt punkt 7, men foreslår å fjerne «dersom det kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig». Denne formuleringen er vanskelig å forstå for publikum og vanskelig å forvalte for nasjonalparkstyret. Dette vil også harmonere med ordlyden i verneforskriften for [Østmarka nasjonalpark](#).

Nasjonalparkstyret foreslår at samme formulering også brukes for Øvre Pasvik nasjonalpark § 3 punkt 4:

«Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes ~~dersom det kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.~~»

«Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold, skjøtsel og uttak av kulturminner.»

Generelt (både nasjonalpark og landskapsvernområde)

Nasjonalparkstyre foreslår at det innarbeides en formulering om at bestemmelsene i forskriften er ikke til hinder for tiltak som er nødvendige for å avverge fare for skade på mennesker, miljø eller materielle verdier.

Utvidelse av nasjonalparken i øst

Her foreslår nasjonalparkstyret å legge grensen til nasjonalparken vest for Kirkesteinen i landskapsvernområdet (bildet). Dette er en stor flyttblokk og et markert kvartærgeologisk minne. I dagens besøksstrategi har nasjonalparkstyre plan om å etablere en sti til Kirkesteinen som et pedagogisk punkt for å formidle den kvartærgeologiske historien i området. Denne tilrettelegging for publikum vurderes som mer naturlig i et landskapsvernområde med verneformål blant annet å *..» ta vare på landskapsformer og særpregede geologiske forekomster.*», enn i en nasjonalpark.

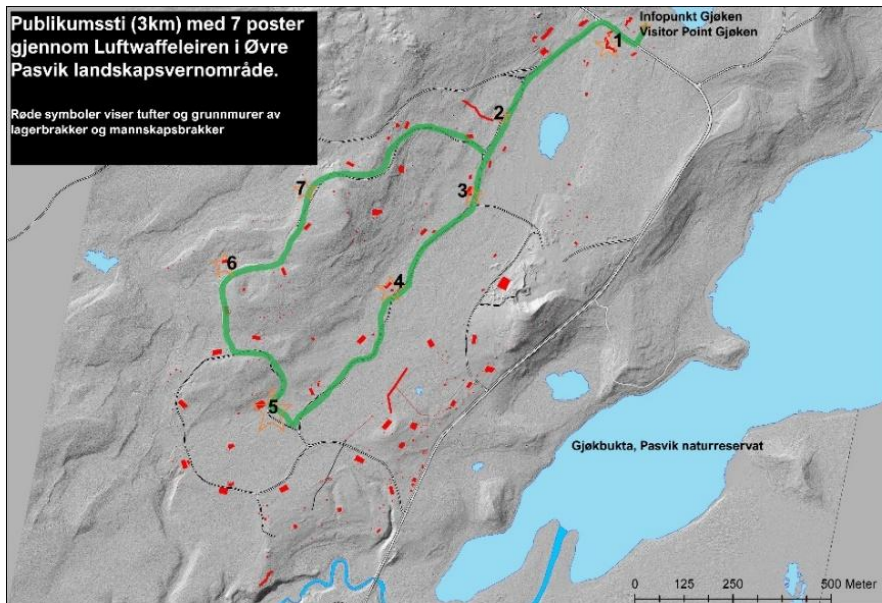
Oppheving av vern i Øvre Pasvik landskapsvernområde?

Nasjonalparkstyrets forvaltning og kunnskapsoppbygging har siden styret ble etablert i 2011, bare styrket verdien av denne nordlige delen av landskapsvernområdet, som foreslås avvernet. Styret foreslår derfor å beholde statusen som landskapsvernområde.

Områdets verneverdier er en kombinasjon mellom det biologiske mangfoldet, landskap og geologi og spor av mennesker i landskapet. Som høringsdokumentet beskriver er det enkelte områder med gammel skog og et stort antall rødlistearter, i tillegg er det registrert et stort antall norske ansvarsarter her. Området har stor betydning som del av [Øvre Pasvik IBA](#) (Important bird area) og er del av en logisk arrondering av verneområdene i Øvre Pasvik.

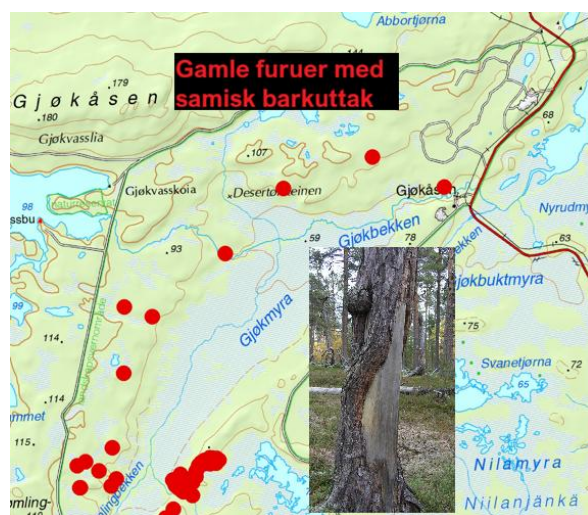
Informasjonspunkt Gjøken, infopunkt for verneområdene i Øvre Pasvik, er bevisst lokalisert i randsonene til verneområdene. Den 3 km lange

publikumssti gjennom Luftwaffeiren i Øvre Pasvik landskapsvernområde starter og slutter ved Infopunktet. En av-verning vil fjerne denne naturlige og sømløse overgangen mellom Infopunktet og landskapsvernområdet.

Denne nordlige delen av landskapsvernområdet har også en betydelig positiv buffereffekt i forhold til å skjerme av for tekniske anlegg, støy, bruk av kunstig lys mv, for de strengere verneområdene i Pasvik naturreservat, Øvre Pasvik nasjonalpark og Gjøkvassneset naturreservat.

Nasjonalparkstyret har ikke sett behov for en systematisk kartlegging av naturmangfold og kulturlandskap i landskapsvernområdet, nettopp fordi området har en formell vernestatus. Likevel har de få kartlegginger som har skjedd vist at dette er gammelt samisk kulturlandskap med flere gamle furuer med spor av barkuttak til matformål, skoltesamiske boplasser, og samtidig et kulturlandskap sterkt preget av 2. verdenskrig.

Luftwaffeiren i landskapsvernområdet ble kartlagt i 2019 og [rapporten](#) beskriver et 1,2 km² område med 319 strukturer og et utall av gjenstander.

Lengere vest i området som foreslås av-vernet ligger Desertørsteinen, som en vinter var bosted for en finsk unggutt som rømte fra tsarens tjeneste på russisk side av Pasvik, se [Noatunboka sidene 118-119](#)

Nasjonalparkstyret er ikke i tvil om at området kvalifiserer til statusen som landskapsvernområde, slik naturmangfoldloven beskriver det i § 36 «*Som landskapsvernområde kan vernes natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.*»

Ungskogpleie og tilgang på grus

FeFo har i ulike sammenhenger pekt på at behovet for endrete vernegrenser og -forskrifter er knyttet til ønsket om enklere vedlikehold av skogsbilveger bl.a. ved tilgang på grusmasser til vedlikehold, og ønsket om skogdrift og skogkultur på skogsmark som ble snauhogd under 2. verdenskrig. Noe av dette er søknadspliktige tiltak i landskapsvernområdet.

Nasjonalparkstyret vil påpeke at skogdrift allerede er mulig etter dagens verneforskrift i Øvre Pasvik landskapsvernområde; jf. tillatelse gitt til FeFo innenfor arealet som er foreslått av-vernet: [Tillatelse til tynningshogst](#).

Soner for vedlikehold og oppgradering, og masseuttak

Nasjonalparkstyret ønsker også at de brukte skogsveiene skal kunne vedlikeholdes på en god måte. Forslaget i høringen om å innføre 30 meters og 50 meters vedlikeholds- og oppgraderingssoner langs veiene vil være utfordrende. Skal disse sonene merkes opp, eller hvordan skal soneringen praktiseres i felt? Hva er tanken bak forslaget om nytt punkt 1.2 f) som åpner for «Uttak av masser fra eksisterende grustak til vedlikehold av vei» i §3 verneforskrift Øvre Pasvik landskapsvernområde? Hvis aktuelle grustak som er avsatt til Råstoffutvinning i kommuneplanen tas ut av landskapsvernområdet, kan ikke nasjonalparkstyret se at det er behov for denne bestemmelsen.

Nasjonalparkstyret synes det er et svært godt samarbeid i Veirådet for skogsvegene i Pasvik med FeFo som sekretariat. Styret oppfatter at mangel på økonomi er utfordringen for felles vedlikehold av skogsbilvegene i landskapsvernområdet. Vedlikeholdet hindres normalt ikke av verneforskriftene bortsett fra ved behovet for tilgang på lokal grus. Nasjonalparkstyret har tidligere påpekt behovet for uttak av masser i ett eksisterende massetak innenfor dagens landskapsvernområde. Dette hensynet var ikke tilstrekkelig ivare tatt ved opprettelsen av Øvre Pasvik landskapsvernområde i 2003. Massetaket like sør for gamle Gjøkåsen grensestasjon med adkomst fra Grensefossveien, har betydelige grusressurser. Dette arealet er også avsatt til Råstoffutvinning i arealplanen for Sør-Varanger kommune, merket med blått på kartet neste side. Det andre

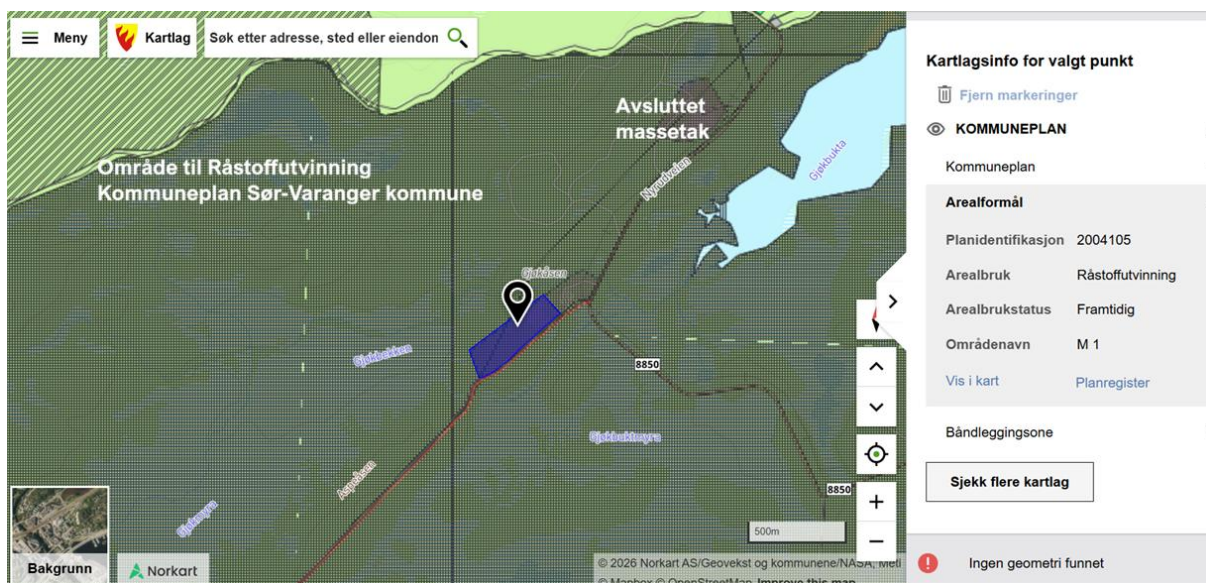
massetaket, som ligger øst for Gjøkbukta, i landskapsvernområdet er avsluttet. Her var adkomsten fra FV8850.

Nasjonalparkstyret vil derfor gjenta sitt forslag fra 2016 om å at dette grustaket kan åpnes for uttak, enten ved endring i verneforskriften for landskapsvernområdet eller ved å trekke vernegrensene rundt massetaket.

Miljødirektoratet mente om dette i 2016 at:

«Miljødirektoratet vil ellers bemerke at det generelt skal mye til for at en går inn for en endring av verneforskriften, eller justering av vernegrensen. Av saksfremstillingen går det frem at det finnes alternative områder hvor det kan tas ut masse, men at dette vil bety en merkostnad for FeFo knyttet til frakt. Direktoratet er også kjent med at nasjonalparkstyret ønsker at det fortsatt skal kunne være adgang til å ta ut masse fra eksisterende massetak, noe som vil bety at verneforskriften må endres eller at vernegrensen justeres... Det bemerkes avslutningsvis at terskelen for å endre verneforskriften eller vernegrensen er høy, og at direktoratet med den kunnskap det pr i dag innehar om forholdet ikke er innstilt på å gå videre med en slik endring verken av verneforskriften eller vernegrensen.»

Se lenke [Dispensasjon til masseuttak](#).

Nasjonalparkstyret – økonomiske konsekvenser

Ved endringer av verneforskrifter og i sum større verneområder, vil Øvre Pasvik nasjonalparkstyre få ekstraordinære kostnader til oppdateringer av kart, nettsider, publikumsinformasjon, plakater mv i tillegg til kostnader ifm. ny forvaltningsplan og besøksstrategi for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde. Dette bør kompenseres.

Sak 20/2026 Studietur sommer 2026 -tema naturvernbranding

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre planlegger en studietur i 2026 til kolleger sørpå /alternativt Sverige, for å lære om naturvernbranding - kontrollerte skogbranner av hensyn til biologisk mangfold mv. Dette temaet er svært aktuelt ifm. kommende rullering av forvaltningsplan for Øvre Pasvik nasjonalpark. Forvalter har vært i kontakt med Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus som er de eneste som har gjennomført skogvernbranding, samtidig som de planlegger flere, se lenke: [Kontrollert naturvernbranding | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#) De er positive til å ta imot nasjonalparkstyret på en studietur sammen med eventuelle finske kolleger i Pasvik-Enare samarbeidet.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik planlegger studietur om naturvernbranding: 24-26. juni 2026.

Sak 21/2026 Økonomi Tiltaksmidler og driftsmidler for 2026. Tildelinger og prioriteringer

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre søkte tiltaksmidler (Post 1420.31) på kr 1.535 000 og ble tildelt kr 900.000. Kr 75.000 av søknadssummen gjeldende «Overvåking av lokaliteter for hekkende rovfugl» ble tildelt over en annen pott. Videre kan styret på tiltaket «Opprusting av Grensefossveien» søke supplerende midler gitt at det kommer et opplegg med samfinansiering av tiltaket. Under styremøtet kom det fram at styret ønsker å beholde fokus på gjennomføring av alle tiltakene, selv om søknaden ikke ble fullfinansiert.

Tiltak 2026	Beløp
Treriksrøysa med adkomst	
Opprusting av Grensefossvegen	
Tjenestekjøp Arnstein Kallianen	
Ved og gass til åpne koier og bålplasser	
Trase for skiløpere	
Publikumsinformasjon Øvre Pasvik DarSky Park	
Publikumsinformasjon om brunbjørn og bålbranding	
Overvåking-lokaliteter for hekkende rovfugl	
Total sum	975.000

Styret søkte kr 425 000 i driftsmidler (Post 1420.21) og ble tildelt kr 375 000.

Vedtak

Nasjonalparkstyre ønsker i utgangspunktet å beholde prioritering på alle tiltakene, men ber forvalter avventer tiltak hvor en gjennomføring av Frivillig skogvern kan føre til endrede forutsetninger, slik som ved publikumsinformasjon med kart over verneområdene og formidling av verneforskrifter. Etablering av publikumsinformasjon om brunbjørn og bålbrekking avgjøres til høsten. Styret ønsker også etter dialog med Veirådet/FeFo å avvende tiltak på Grensefossveien som forutsetter søknad om supplerende midler til Miljødirektoratet.

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre ønsker i 2026 å ferdigstille prosjekteringen av publikumstiltak på Treriksrøys-plataet i Øvre Pasvik nasjonalpark, med plan for tiltak for å lette adkomsten den siste kilometeren (1 av 5 km) av turvegen i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Styret ber forvalter fortsette dialogen med Forsvaret med mål om en felles innsats i fysisk utbedring av Grensevaktas 4 km lange ATV-løype / nasjonalparkstyrets turveg (4 av 5 km) mot Treriksrøysa.

Styret ber forvalter innhente tilbud på prosjekteringen fra de to vinnerne i fjorårets arkitektkonkurranse, av tiltak på Treriksrøys-plataet i Øvre Pasvik nasjonalpark, med plan for tiltak for å lette adkomsten den siste kilometeren. For selve Treriksrøys-plataet ønsker styret å bygge videre på vinnerforslagene med mål om en detaljert plan med kostnadsberegning. Sluttresultatet skal brukes både overfor Miljødirektoratet når styret søker tiltaksmidler for gjennomføring og overfor kommunen som planmyndighet og overfor grunneier.

Sign

Kurt Wikan leder

Rett protokoll bekreftes:

Sign

Venke Tørmænen